

Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında su təchizatı, yağış və tullantı suları sistemlərinin təkmilləşdirilməsinə dair 2026-2035-ci illər üçün Dövlət Proqramı

1. Qısa xülasə

"Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında su təchizatı, yağış və tullantı suları sistemlərinin təkmilləşdirilməsinə dair 2026-2035-ci illər üçün Dövlət Proqramı" (bundan sonra - Dövlət Proqramı) müvafiq ərazilərdə su təchizatı və tullantı suları sistemləri infrastrukturunun inkişaf etdirilməsi, intensiv yağışlar zamanı subasma risklərinin azaldılması, fasiləsiz və dayanıqlı su təminatının gücləndirilməsi məqsədilə hazırlanmışdır.

Dövlət Proqramı 2026-2035-ci illəri əhatə etməkə iki mərhələdə həyata keçiriləcəkdir. 2026-2030-cu illəri əhatə edən birinci mərhələdə su və kanalizasiya infrastrukturunu yenidən qurulacaqdır. Bu çərçivədə mövcud infrastrukturun əsaslı təmiri və yenilənməsi, yağış sularının idarə olunması və tullantı sularının təkrar istifadəsi üzrə müasir texnologiyaların tətbiqi, "ağıllı su şəbəkələri"nin qurulması və ekoloji təhlükəsizliyin təmin olunması nəzərdə tutulur. Bu mərhələdə mərkəzləşdirilmiş kanalizasiya sistemi olmayan ərazilərdə yeni infrastruktur yaradılacaq, eləcə də su şəbəkələrində itkilərin aşkarlanması və azaldılması üçün tədbirlər görülməkdədir.

2031-2035-ci illəri əhatə edən ikinci mərhələdə yeni su anbarlarının və nasos stansiyalarının tikintisi, su təchizatının fasiləsizliyinin təmin olunması və müasir xidmət modellərinin tətbiqi prioritet istiqamətlər kimi müəyyən ediləcəkdir. Bu məqsədlə mövcud su təchizatı və kanalizasiya şəbəkələri daha da genişləndiriləcək, yağış sularının təkrar istifadəsi üçün yeni layihələr həyata keçiriləcək və ətraf mühitin qorunması istiqamətində tədbirlər görülməkdədir.

Dövlət Proqramının icrası nəticəsində içməli su mənbələrinin dayanıqlılığının artırılması, su anbarlarının, eləcə də supaylayıcı şəbəkələrin inkişaf etdirilməsi, suyun uçot sisteminin təkmilləşdirilməsi, yağış və tullantı suları sistemlərinin yenilənməsi və alternativ su mənbələrinin istifadəyə cəlbə nail olunması nəzərdə tutulur.

Dövlət Proqramında həmçinin Bakı şəhərinin Baş planı ilə uzlaşdırılaraq, uzunmüddətli strateji hədəflər və icra mexanizmləri müəyyən edilmişdir.

2. Qlobal trendlər

Dünyada su ehtiyatlarına tələbatın artması və iqlim dəyişikliyiinin təsiri su sektorunda mövcud struktur problemlərinin dərinləşməsinə səbəb olmuşdur.

Qabaqcıl təcrübələr göstərir ki, suyun səmərəli idarə edilməsi, tullantı sularının təkrar istifadəsi və yağış sularının təbii üsullarla idarə olunması kimi innovativ yanaşmalar su təminatı daha dayanıqlı edir, həmçinin ekosistemlərin qorunmasında və su ehtiyatlarının mühafizəsində mühüm rol oynayır.

Aşağıdakı qabaqcıl təcrübələr suyun idarə olunmasında müasir yanaşmaların vacibliyini və yerli səviyyədə tətbiq edildikdə uzunmüddətli faydalarını göstərir:

1. İnteqrasiya olunmuş su resursları idarəetməsinə keçid - bu yanaşma Niderland və İsveç kimi inkişaf etmiş ölkələrdə uğurla tətbiq olunur və su ehtiyatlarının sosial, iqtisadi və ekoloji maraqları balanslaşdırmaqla idarə edilməsini təmin edir. Niderlandda çayları və yeraltı su ehtiyatlarını qorumaq üçün müasir texnologiyalardan istifadə olunur, İsveçdə isə şəhərlərdə yaşıl infrastruktur vasitəsilə yağış sularının təbii yollarla yeraltı su ehtiyatlarına daxil olmasına şərait yaradılır;

2. Yağış sularının idarə olunması sahəsində Kanadanın Toronto şəhərində tətbiq olunan "Yağış bağları" layihəsi - bu yanaşma şəhərdə yağış sularının təbii yollarla emalı və yeraltı su ehtiyatlarına daxil edilməsini təmin edərək ekosistemi qoruyur. Bunun nəticəsində daşqın riski 30 faiz qədər azaldılmışdır;

3. tullantı sularının təkrar istifadəsi sahəsində Singapurun "Yenidən emal olunmuş su"(NEWater) proqramı - bu proqram tullantı sularını içməli su keyfiyyətinə çatdıraraq, ölkənin su ehtiyacının 40 faizini təmin edir. Bu yanaşma həm su qənaətinə, həm də ekosistemin qorunmasına töhfə verir;

4. "Ağıllı su" şəbəkələri - İsraildə tətbiq olunan bu şəbəkələr vasitəsilə su itkiləri 95 faizə qədər azaldılıb. Bu, suyun səmərəli idarə olunması və itkilərin minimuma endirilməsi üçün müasir texnologiyaların vacibliyini göstərir;

5. duzsuzlaşdırma - Səudiyyə Ərəbistanı müasir duzsuzlaşdırma texnologiyalarından istifadə edərək yeni su mənbələri yaradır, bu isə gün ərzində milyonlarla kubmetr içməli su istehsal etməyə imkan verir;

6. su itkilərinin və sızmaların azaldılması - bu sahədə Yaponiya sızmanı aşkarlayan qabaqcıl texnologiyalar tətbiq edərək, su itkilərinin 10 faizə qədər azaldılmasına nail olmuşdur;

7. su infrastrukturunun yenilənməsi - əksər MDB ölkələri, həmçinin Polşa Respublikası və Çex Respublikası kimi ölkələr tullantı sularının təkrar istifadəsi sahəsində müasir texnologiyalar tətbiq etmiş, həmçinin su şəbəkəsini yenidən qurmuşlar. Bu da su itkilərinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasını şərtləndirmişdir.

3. Mövcud vəziyyətin təhlili

Ötən dövrdə Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında su təchizatı, yağış və tullantı su-

ları sistemlərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir. Belə ki, son 20 ildə qeyd olunan ərazidə 480 km magistral içməli su kəməri, 262 km uzunluğunda Oğuz-Qəbələ-Bakı və 84 km uzunluğunda Ceyranbatan-Zirə magistral su kəmərləri, həmçinin 40 km uzunluğunda yağış-kanalizasiya kollektorları, 14 km uzunluğunda Bayıl-Bibiheybət-Lökbatan və 15 km uzunluğunda Novxanı-Sumqayıt tullantı suları kollektorları inşa edilmişdir. Bundan əlavə, Sumqayıt şəhərində, Buzovna, Pirsəgi və Şüvəlan qəsəbələrində tullantı sularının təmizlənməsi qurğuları və kollektorlar tikilmişdir.

Bu tədbirlər əhalinin fasiləsiz və dayanıqlı su təminatına, ətraf mühitin qorunmasına və resursların səmərəli idarə olunmasına mühüm töhfə vermişdir.

Lakin iqlim dəyişikliyi nəticəsində yağıntı və su ehtiyatlarının dəyişikliyi, eləcə də urbanizasiya və sənayeləşmə suya tələbatı davamlı şəkildə artırır. Eyni zamanda yağış və tullantı sularının təmizlənməsində və idarə olunmasında mövcud çatışmazlıqlar, kanalizasiya sistemlərinin bir çox hissəsinin müasir standartlara cavab verməməsi vəziyyəti daha da çətinləşdirir.

Bu faktorlar Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında fasiləsiz və dayanıqlı su təminatı sahəsində müəyyən çətinliklər yaradır. Nəticədə, içməli su təchizatı, tullantı suları sistemləri və yağış suları sistemləri sahələrində köhnəlmiş infrastruktur və təchizat, habelə idarəetmə sistemlərinin təkmilləşdirilməsi zərurəti ön plana çıxır.

Belə ki, Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında içməli su təchizatı sistemlərinin mühüm hissəsi ötən əsrin əvvəllərində qurulmuş və uzunmüddətli istismar nəticəsində texniki baxımdan köhnəlmişdir. Əhalinin və məskunlaşma ərazilərinin sürətli artımı mövcud infrastrukturun yüklənməsini artıraraq, içməli su təchizatında fasiləsizliyin və keyfiyyətin təmin olunmasına ciddi maneə yaratmışdır.

Hazırda Bakı şəhərinin və Abşeron yarımadasının içməli su təchizatı aşağıdakı beş əsas magistral kəmər kompleksini vasitəsilə həyata keçirilir:

1. birinci Bakı Su Kəmərləri (Şollar) - 1911-1917-ci illərdə inşa edilmiş, 1930-cu ilin sonlarında texniki tədbirlər nəticəsində məhsuldarlığı 109 min m³/günə çatdırılmışdır. Burada yeraltı sular zərərsizləşdirildikdən sonra istehlakçılara ötürülür. Lakin uzunmüddətli istismar nəticəsində ötürülən su həcmdə azalma tendensiyası müşahidə olunur;

2. ikinci Bakı Su Kəmərləri (Xaçmaz) - 1934-1958-ci illərdə tikilmişdir, məhsuldarlığı 235 min m³/gün təşkil edir. Burada sular yalnız zərərsizləşdirildikdən sonra istehlakçılara ötürülür. Qlobal iqlim dəyişikliyi səbəbindən mənbənin məhsuldarlığı son illərdə azalmışdır;

3. Ceyranbatan Su Kəmərləri - dörd mərhələdə tikilmiş və ümumi məhsuldarlığı 670 min m³/gün olan bu kompleksdə xam su emal edilərək içməli suya çevrilir. 2011-2015-ci illərdə tikilən su mərhələnin məhsuldarlığı 570 min m³/gün təşkil edir. Lakin əvvəlki mərhələlərdə fəaliyyət göstərən süməzliyəci qurğuların yenilənməsi zərurəti son vaxtlarda daha da artmışdır;

4. Kür Su Kəmərləri Kompleksi (Kür-1 və Kür-2) - bu Kompleks Hacıqabul rayonunda Kür çayı üzərində inşa olunmuşdur. Ümumi məhsuldarlığı 820 min m³/gün olan kompleksdə xam suyun emalı həyata keçirilir. İtkilərin yüksək olması səbəbindən sudan faktiki istifadə həcmi nəzərəcarpacaq dərəcədə azalmışdır;

5. Oğuz Qəbələ Bakı Su Kəməri - Bu Kəmər Oğuz rayonundakı yüksəkkeyfiyyətli yeraltı su mənbəyindən təchiz olunur və məhsuldarlığı 432 min m³/gün təşkil edir. Lakin Kəmərin bezi hissələrinin qəzalı vəziyyətdə olması və məhsuldarlığın azalması su təchizatında fasilələr yaradır.

Lakin artan su tələbatının tam qarşılanması baxımından bu magistral kəmər kompleksinin potensialı azalmışdır.

Tullantı suları sistemləri ilə bağlı qeyd ediləndir ki, Bakı şəhərində kanalizasiya infrastruktur 1924-cü ildə qurulmuşdur və ötən dövr ərzində bir sıra daşıyıcı kollektorlar və tullantı sularının təmizlənməsi qurğuları inşa edilmişdir. Lakin son onilliklərdə Bakı şəhərinin sürətli sosial-iqtisadi inkişafı, yeni yaşayış və qeyri-yaşayış obyektlərinin intensiv şəkildə istifadəsi verilməsi mövcud kanalizasiya sistemlərinin daşıma qabiliyyətinə əlavə yük yaratmışdır.

Yağış sularının əksər hissəsinin kanalizasiya şəbəkəsinə daxil olması xüsusilə intensiv yağıntılar zamanı kollektorların həddindən artıq yüklənməsinə səbəb olur. Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında kanalizasiya kollektorlarının ümumi uzunluğu 1,5 min km, yağış suları kollektorlarının uzunluğu isə 131 km təşkil edir. Yağış suları kollektorlarının kanalizasiya xətləri ilə birləşdirilməsi nəticəsində mövcud sistem ötürmə qabiliyyəti azalır. Bakı qəsəbələrinin bir hissəsində mərkəzləşdirilmiş kanalizasiya sistemlərinin olmaması isə tullantı sularının qurtulmasına qarşıaraq ekoloji tarazlığa mənfi təsir göstərir.

Mövcud çətinliklərin aradan qaldırılması məqsədilə Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında genişmiqyaslı infrastruktur layihələrinin icrası həyata keçirilir. Bunlara Ceyranbatan-Abşeron-Balaxanı-Ramana-Zirə-Pirallahı ma-

gistral su kəməri və mərkəzi anbar kompleksi, Pirsəgi Tullantı Süməzliyəci Qurğusunun gətirici kanalizasiya kollektorları, Zığ-Hövsan, Dornəgül-Bakıxanov-Qaraçuxur-Hövsan, Pirsəgi-Bilgəh-Şərq kanalizasiya kollektorları, eləcə də Lökbatan, Böyükşor və Müşfiqabad hövzələri üzrə gətirici kollektor və tullantı süməzliyəci qurğuları daxildir.

Eyni zamanda Abşeron rayonunun Görənil kəndində, Bakı şəhərinin Binəqədi, Binə, Şüvəlan, Qala və Mərdəkan qəsəbələrində su təchizatı və kanalizasiya şəbəkələrinin bərpası istiqamətində işlər görülür. Bundan əlavə, Sumqayıt şəhərində "Acıdərə" kanalı boyunca kanalizasiya və yağış suları sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi həyata keçirilir;

Bakı şəhərində və ətraf ərazilərdə yağış sularının idarə olunması məqsədilə müxtəlifölçülü yağış kollektorları inşa edilmişdir. Hazırda Bakı şəhərində 28, Sumqayıt şəhərində isə 22 yağış kollektoru fəaliyyət göstərir. Lakin onların əksəriyyəti artıq istismar müddətini başa vurmuş və qəzalı vəziyyətdədir. Eyni zamanda yağış kollektorlarının müxtəlif təyinatlı tikililərlə zəbt olunması kollektorların səmərəli fəaliyyətinə mənfi təsir göstərir. Yağış suları kollektorlarının kanalizasiya kollektorlarına birləşdirilməsi intensiv yağıntılar zamanı artıq daşımalara səbəb olur və sistemin effektivliyini azaldır.

Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında su və kanalizasiya infrastrukturunu sahəsində aparılan genişmiqyaslı işlər tullantı suları sistemlərindəki problemlərin həlli istiqamətində mühüm addımlardır. Eyni zamanda mövcud şəbəkələrin yenidən qurulması və təkmilləşdirilməsi hələ də prioritet olaraq qalır və davamlı su təchizatı ilə ekoloji dayanıqlığın təmin olunması üçün strateji əhəmiyyət daşıyır.

4. Hədəf göstəriciləri

4.1. Dövlət Proqramında qarşıya qoyulan tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində aşağıdakı hədəflərə nail olunması nəzərdə tutulur:

4.1.1. su mənbələrinin dayanıqlılığının təmin edilməsi;

4.1.2. su anbarlarının inkişaf etdirilməsi;

4.1.3. supaylayıcı şəbəkələrin yenilənməsi və inkişaf etdirilməsi;

4.1.4. suyun uçotu sisteminin təkmilləşdirilməsi;

4.1.5. yağış və tullantı suları sistemlərinin yenilənməsi və inkişaf etdirilməsi;

4.1.6. alternativ su mənbələrinin istifadəyə cəlb edilməsi.

4.2. Dövlət Proqramının icrasına nailolma səviyyəsinin göstəricisi qismində aşağıdakı hədəf göstəriciləri müəyyən edilmişdir:

4.2.1. su mənbələrinin dayanıqlılığının təmin edilməsi üzrə:

4.2.1.1. su mənbələrinin bərpası nəticəsində istehsal gücünün sniyədə 30 m³-ə çatdırılması;

4.2.1.2. mövcud südürücü qurğuların kompleks şəkildə yenidən qurulması və 5 yeni infrastruktur obyektinin yaradılması;

4.2.2. su anbarlarının inkişaf etdirilməsi üzrə:

4.2.2.1. xidmət ərazisində 28 yeni su anbarının tikintisi;

4.2.2.2. içməli suyun zərərsizləşdirilməsi sistemlərinin tam müasirləşdirilməsi;

4.2.3. supaylayıcı şəbəkələrin yenilənməsi və inkişaf etdirilməsi üzrə:

4.2.3.1. mövcud şəbəkələrin genişləndirilməsi və tam yenilənməsi;

4.2.3.2. Bakı, Sumqayıt, Xırdalan və 64 yaşayış məntəqəsində su təchizatında fasiləsizlik səviyyəsinin 95 faizə çatdırılması və dayanıqlığın təmin olunması;

4.2.4. suyun uçotu sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə:

4.2.4.1. sayğaclaşdırma səviyyəsinin 100 faizə çatdırılması;

4.2.4.2. su itkilərinin 20 faizdən aşağı salınması;

4.2.5. yağış və tullantı suları sistemlərinin yenilənməsi və inkişaf etdirilməsi üzrə:

4.2.5.1. 12 yeni kollektorun tikintisi, 3 mövcud kollektorun bərpası;

4.2.5.2. tullantı süməzliyəci 9 yeni qurğunun tikintisi;

4.2.5.3. 30 küçədə yeni yağış və tullantı su şəbəkəsinin tikintisi;

4.2.6. alternativ su mənbələrindən istifadə üzrə:

4.2.6.1. Hövsan qəsəbəsində təmizlənməş tullantı sularından təkrar istifadə imkanlarının təmin edilməsi;

4.2.6.2. dəniz suyunun duzsuzlaşdırılması ilə əlaqədar illik 100 milyon m³ içməli su təminatının yaradılması;

4.2.6.3. Bakı Metropoliteni sistemlərində və digər ərazilərdə formalaşan qurt sularından istifadəyə dair 3 pilot layihənin həyata keçirilməsi.

5. Dövlət Proqramının məqsədləri

5.1. Dövlət Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:

5.1.1. su təchizatının dayanıqlılığının artırılması, alternativ su mənbələrinin yaradılması və infrastrukturunun yenilənməsi;

5.1.2. su və kanalizasiya şəbəkələrinin genişləndirilməsi;

5.1.3. yağış suları risklərinin aradan qaldırılması;

5.1.4. tullantı su infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi və ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması;

5.1.5. su sektorunda rəqəmsal idarəetmə, SCADA (nəzarətçi idarəetmə və məlumatların toplanması) və IoT (şəxslərin interneti) sistemlərinin tətbiqi;

5.1.6. su itkisinin idarə edilməsinin effektiv monitorinqinin təmini.

6. Dövlət Proqramının prioritet istiqamətləri

6.1. Dövlət Proqramında aşağıdakı prioritet istiqamətlər müəyyən edilmişdir:

6.1.1. su təchizatı və tullantı sularının idarə olunması sistemlərinin inkişafı və dayanıqlılığının təmini;

6.1.2. su sektorunda təbii fəlakət risklərinin və ekoloji dayanıqlığın idarə edilməsinin təmini;

6.1.3. su sektorunda innovasiya və rəqəmsallaşma.

6.2. Bu prioritet istiqamətlər üzrə məqsədlərə aşağıdakı tədbirlər vasitəsilə nail olunması nəzərdə tutulur:

6.2.1. su təchizatının dayanıqlılığının artırılması, alternativ su mənbələrinin yaradılması və infrastrukturunun yenilənməsi:

6.2.1.1. əsaslandırma:

Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında mövcud su təchizatı infrastrukturunu, əsasən, köhnə və istismara yarasız vəziyyətdədir. Magistral su kəmərləri, paylayıcı şəbəkələr və su anbarları bir sıra hallarda texniki cəhətdən qüsurludur. Bu, su itkilərinin artmasına, təchizatın fasiləli olmasına və suyun keyfiyyətinin aşağı düşməsinə səbəb olur. Bundan əlavə, sənaye və iqtisadi zonalarda su təchizatının dayanıqlılığı, həmçinin yeni yaşayış ərazilərinin perspektiv inkişafı üçün alternativ su mənbələrinin istifadəsi vacibdir;

6.2.1.2. görülməli tədbirlər:

6.2.1.2.1. Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında köhnəlmiş magistral və paylayıcı su kəmərlərinin yenidən qurulması;

6.2.1.2.2. mövcud nasaz xətlərin dəyişdirilməsi və müasir texnologiyaların tətbiqi;

6.2.1.2.3. yeni su anbarlarının və nasos stansiyalarının qurulması, mövcud sistemlərin müasirləşdirilməsi;

6.2.1.2.4. subartezian quyularının bərpası və yeni nasosların quraşdırılması;

6.2.1.2.5. Samur Abşeron kanalının xidmət sahələrində suvarma suyu təminatının yaxşılaşdırılması və Ceyranbatan su anbarının dayanıqlı su ilə təmin olunması;

6.2.1.3. gözlənilən nəticə və nəticə indiktorları:

6.2.1.3.1. 230 km magistral və 200 km paylayıcı su şəbəkəsinin yenilənməsi;

6.2.1.3.2. su itkilərinin 20 faizdən aşağı salınması;

6.2.1.3.3. su təchizatında fasiləsizlik səviyyəsinin 95 faizə çatdırılması və dayanıqlığın təmin olunması;

6.2.1.3.4. Samur Abşeron kanalı və Ceyranbatan su anbarı vasitəsilə suvarma suyu və texniki su təminatının dayanıqlılığının artırılması;

6.2.2. su və kanalizasiya şəbəkələrinin genişləndirilməsi:

6.2.2.1. əsaslandırma:

Abşeron yarımadasının bir sıra yaşayış məntəqələrində məişət suyu təminatı, kanalizasiya sistemi və alternativ su mənbələri kifayət qədər inkişaf etməyib. Məhəllədaxili və binadaxili su şəbəkələrinin köhnəliyi, sayğac əsaslı uçot sisteminin tam başa çatmaması və kanalizasiya infrastrukturunun möhüdlüğü əhalinin su ilə fasiləsiz təminatına və tullantı sularının idarə olunmasına mənfi təsir göstərir. Su təchizatının dayanıqlılığının artırılması, itkilərin azaldılması və fasiləsiz xidmətin təmin edilməsi üçün mövcud infrastrukturun müasirləşdirilməsi və yeni texnologiyaların tətbiqi vacibdir;

6.2.2.2. görülməli tədbirlər:

6.2.2.2.1. Sumqayıt şəhərində yaşayış məntəqələrinin su və kanalizasiya ilə tam təmin olunması;

6.2.2.2.2. məhəllədaxili və binadaxili su təchizatı sistemlərinin yenidən qurulması və sayğac əsaslı uçot sistemlərinin tətbiqi;

6.2.2.2.3. Bakı Ağ Şəhər ərazisində əhalinin fasiləsiz içməli su və kanalizasiya xidmətlərinə çıxışının artırılması;

6.2.2.2.4. Abşeron yarımadasının 64 yaşayış məntəqəsində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin qurulması;

6.2.2.3. gözlənilən nəticə və nəticə indiktorları:

6.2.2.3.1. məişət və kanalizasiya xidmətləri ilə əhatə olunan əhali sayının artması;

6.2.2.3.2. məhəllədaxili və binadaxili su şəbəkələrinin 80 faizdən çoxunun yenilənməsi;

6.2.2.3.3. sayğac əsaslı su uçotu sistemlərinin tətbiqi ilə su istehlakının effektiv idarə olunması;

6.2.3. yağış suları risklərinin aradan qaldırılması:

6.2.3.1. əsaslandırma:

Abşeron yarımadasında intensiv urbanizasiya, köhnəlmiş infrastruktur və iqlim dəyişikliyi səbəbindən yağış riskləri yüksək səviyyədədir. Kanalizasiya sistemi olmayan ərazilərdə suyun yığılması subasma hallarını artırır, şəhər və kənd ərazilərində infraqurura, yaşayış evləri-

nə və ətraf mühitə zərər vurur. Sel və daşqınların idarə olunması üçün müasir texnologiyaların tətbiqi, yağış sularının effektiv toplanması və paylanması sistemlərinin inkişafı vacibdir;

6.2.3.2. görülməli tədbirlər:

6.2.3.2.1. subasma risklərinin azaldılması və kanalizasiya sistemi olmayan ərazilərdə şəbəkələrin genişləndirilməsi;

6.2.3.2.2. intensiv yağışlar zamanı Abşeron yarımadasının subasmaya məruz qalan ərazilərdə yağış sularının idarə olunması;

6.2.3.2.3. ərazidəki mövcud kanalizasiya sistemlərinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi;

6.2.3.3. gözlənilən nəticə və nəticə indiktorları:

6.2.3.3.1. subasmaya məruz qalan ərazilərin sayının 30 faizdən çox azaldılması;

6.2.3.3.2. yağış sularının toplanması və idarə olunması üzrə 20 km-dən çox yeni kollektor şəbəkələrinin qurulması;

6.2.3.3.3. sel və daşqın risklərinin idarə olunması nəticəsində əhalinin həyat və müliyyəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;

6.2.4. tullantı su infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi və ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması:

6.2.4.1. əsaslandırma:

Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında mövcud tullantı su infrastrukturunun bir qismi köhnəlmiş və istismara yarasızdır. Süməzliyəci qurğuların və kanalizasiya sistemlərinin texniki vəziyyəti səmərəliliyi aşağı salır, tullantı sularının ekoloji təsiri artır və Xəzər dənizi (göli) daxil olmaqla ətraf mühitin vəziyyətinə mənfi təsir göstərir. İnfrastrukturun müasirləşdirilməsi, süməzliyəci gücünün artırılması və tullantı sularının idarə olunmasında yeni texnologiyaların tətbiqi vacibdir;

6.2.4.2. görülməli tədbirlər:

6.2.4.2.1. Bakı şəhərinin qəsəbələrində kanalizasiya sistemlərinin yenilənməsi və mövcud süməzliyəci qurğuların müasirləşdirilməsi;

6.2.4.2.2. Maştağa, Ramana, Binə, Qala, Zirə, Türkan, Dübəndi, Gürgan və Hövsan qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması sistemlərinin qurulması;

6.2.4.2.3. Mərdəkan, Şağan, Şüvəlan, Qala və Buzovna qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması və sahilboyu ekoloji tarazlığın qorunması;

6.2.4.2.4. Sahil, Sanqaçal və Ümid qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması və sahilboyu ekoloji tarazlığın bərpası;

6.2.4.2.5. Ələt Azad İqtisadi Zonası, Ələt, Qobustan və Şıxlar qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması sistemlərinin yaradılması;

6.2.4.2.6. mövcud tullantı su infrastrukturunun yenidən qurulması;

6.2.4.3. gözlənilən nəticə və nəticə indiktorları:

6.2.4.3.1. tullantı sularının idarə olunmasında süməzliyəci qurğuların məhsuldarlığının 50 faizdən çox artırılması;

6.2.4.3.2. Xəzər dənizinə (gölünə) axıdılan çirkli suların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması;

6.2.4.3.3. ümumi uzunluğu 16 km olan gətirici kollektorun tikintisinin tamamlanması;

6.2.4.3.4. 20 yaşayış məntəqəsində tullantı sularının idarə olunması sistemlərinin qurulması və səmərəliliyinin artırılması;

6.2.4.3.5. sahilboyunun və göllərin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması;

6.2.4.3.6. təmizlənməş tullantı sularından təkrar istifadə yolu ilə su resurslarından səmərəli istifadənin artırılması;

6.2.5. su sektorunda rəqəmsal idarəetmə və SCADA/IoT sistemlərinin tətbiqi:

6.2.5.1. əsaslandırma:

Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında su təchizatı və tullantı sularının idarə olunması infrastrukturunun dayanıqlılığını və səmərəliliyini artırmaq üçün rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi vacibdir. SCADA/IoT sistemləri su anbarlarının, nasos stansiyalarının və paylayıcı şəbəkələrin real vaxt rejimində monitorinqini və idarə olunmasını təmin edir. Bu texnologiyalar su itkisinin azaltmağa, təchizatın fasiləsizliyini artırmağa və fəlakət risklərinə operativ reaksiya vermək imkanlarını genişləndirir;

6.2.5.2. görülməli tə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2026-cı il 12 yanvar tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir

Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında su təchizatı, yağış və tullantı suları sistemlərinin təkmilləşdirilməsinə dair 2026-2035-ci illər üçün Dövlət Proqramı

Əvvəli 4-cü səh.

8. Dövlət Proqramının həyata keçirilməsinə dair Tədbirlər Planı							
Sıra №-si	Tədbirin adı	Əsas icraçı orqan (qurum)	Digər icraçılar	İcra müddəti	Nəticə indikatorları		
					İlkin notisələr	aralıq notisələr	yekun notisələr
Prioritet itiqatqat 8.1. Su təchizatı və tullantı sularının idarə olunması sistemlərinin inkişafı və dayaqıqlıqının təminatı							
Faaliyyət itiqatqatı 8.1.1. Su təchizatının dayaqıqlıqının artırılması, alternativ su mənbələrinin yaradılması və infrastrukturunun yenilənməsi							
8.1.1.1.	Mövcud su mənbələrinin bərpası və davamı su mənbələrinin istifadəyə cəlbə	ADSEA	İN	2026-2029	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Yeni magistral su komorinin tikintisi və istismarda olan komorlorin faaliyyətinin bərpası	Bakı şəhərinin və Abşeronun fasiləsiz su təminatı sağlanılması 95 faizə çatdırılması
8.1.1.1.1.	Sumqayıt Duzsuzlaşdırma Qurğusundan Ceyranbatan su anbarına qədər yeni magistral komorinin tikintisi	ADSEA	İN	2026-2028	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması işlərinin tamamlanması	Magistral su komorinin tikintisinin başlanılması	Tikintinin başa çatdırılması ilə Bakı şəhərinə və Abşeron yarmadasına verilən içməli suyun həcmnin illik 100 milyon kubmetr artırılması
8.1.1.1.2.	Ceyranbatan Sütəmizləyici Qurğular Kompleksinin bərpası	ADSEA	İN	2026-2029	Müvafiq qurğuların yenidən qurulması ilə bağlı layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması işlərinin tamamlanması, Ceyranbatan UF (ultra suturemizləyici) qurğusunda silğələmə yenilənməsi	Ceyranbatan suturemizləyici qurğusunun yenidən qurulması işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	Ceyranbatan suturemizləyici qurğusunun tam istismara qoyulması, Bakıya və Abşeron yarmadasına verilən içməli suyun həcmnin sayıyoda 2.5-3.0 kubmetrə qədər artırılması
8.1.1.1.3.	Oğuz Qobolə Bakı su komorinin mənbəyində subarterian quyusunun bərpası planının hazırlanması	ADSEA	İN	2026-2028	Texniki-iqisadi əsaslandırma aparmaqla 80 ödd subarterian quyusunun bərpası planının hazırlanması	İstismarda olan subarterian quyularında nasosların faaliyyətinin bərpası	Oğuz Qobolə Bakı su komorinin mənbəyində subarterian quyularının və Bakı şəhərinin su komorlorinin bərpası notisəsinə icmalı su həcmnin sayıyoda 1 kubmetr artırılması
8.1.1.1.4.	Kür suturemizləyici qurğularının faaliyyətinin təkmilləşdirilməsi notisəsinə suturemizləmədə səmərəliliyinin artırılması	ADSEA	İN	2026-2028	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Yenidənqurma işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	Qurğuların tam bərpası və təmizləmə səmərəliliyinin 100 faizə çatdırılması
8.1.1.1.5.	Abşeron yarmadasının mövcud və alternativ içməli və texniki su mənbələrinin, o cümlədən Bakı Metropoliteni stansiyalarında formalaşan suların istifadə imkanlarının artırılması	ADSEA	ETSN, ETN, BM	2026-2027	Mövcud su mənbələrinin və ona aid fond materiallarının artırılması	Texniki su mənbələrinin mövcud sistemlə uzlaşdırılması işlərinin aparılması	Texniki-iqisadi əsaslandırma sonodlini hazırlanması
8.1.1.2.	Magistral su komorlorinin yenilənməsi və ötürmə gücünün artırılması	ADSEA	İN, AAYDA, MRİH	2026-2035	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	İşlərin mərhələli şəkildə icrası	Bakı şəhəri və Abşeron üzrə magistral komorlorin ötürmə gücünün artırılması yolu ilə təminatın yaxşılaşdırılması
8.1.1.2.1.	Bakı şəhərində istismara yararlız magistral su komorlorinin yenilənməsi	ADSEA	İN, BŞİH, AAYDA	2026-2035	20 layihə sonodlini hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Plan üzrə işlərin 45 faizinin icrası	110 km magistral komorlin osası təmiri (qozalı hissələrinin polad boru ilə əvəzlənməsi) və magistral komorlin subarxana qabiliyyətinin bərpası
8.1.1.2.2.	Kür Bakı magistral su komorlin xotli üzrə su təchizatının dayaqıqlıqının artırılması	ADSEA	İN, AAYDA, BŞİH	2026-2029	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Plan üzrə işlərin 60 faizinin icrası	Kür Bakı magistral komorlin osası təmiri (qozalı hissələrinin polad boru ilə əvəzlənməsi) və magistral komorlin subarxana qabiliyyətinin bərpası
8.1.1.2.3.	Oğuz Qobolə Bakı magistral komorlin subarxana qabiliyyətinin artırılması	ADSEA	İN, AAYDA, MRİH	2026-2031	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Magistral komorlin 60 km qozalı hissələrinin polad boru ilə əvəzlənməsi və magistral komorlin subarxana qabiliyyətinin bərpası	Oğuz Qobolə Bakı magistral komorlin osası təmiri (qozalı hissələrinin polad boru ilə əvəzlənməsi) və magistral komorlin subarxana qabiliyyətinin bərpası
8.1.1.2.4.	Ceyranbatan Abşeron Balaxanı Ramana Ziro Pirallıhı magistral su komorlin boyu yerləşən yayayş mntoqələrində su çatdırılğıdın tam aradan qaldırılması və paylayış şəbəkəsinin genişləndirilməsi	ADSEA	İN	2026-2030	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	30 km magistral su xotinin çəkilməsi və ümumi tutumu 50 min kubmetr olan yeni su anbarlarının tikintisi	Ümumi uzunluqla 77 km olan Ceyranbatan Abşeron Balaxanı Ramana Ziro Pirallıhı magistral su komorlin və ümumi tutumu 110 min kubmetr olan yeni su anbarlarının tikintisinin başa çatdırılması
8.1.1.2.5.	Abşeronun şimal və şərqi qəsəbələrinin (Saray, Novxanı, Fatmən, Pirsəğ, Kirdəxan, Məstəğ, Nardaran və Biləğ) su təchizatında sabitliyin təmin olunması	ADSEA	İN, AAYDA, ADY, "Azərenerji" ASC, DŞAK, BŞİH, ARIH	2026-2031	Magistral su xotinin çəkilməsi və mərkəzi su anbarlarının tikintisi	30 km magistral su xotinin çəkilməsi və ümumi tutumu 60 min kubmetr olan mərkəzi anbarın tikintisinin başa çatdırılması	Ceyranbatan Saray Fatmən Nardaran magistral su komorlin və komor boyuna mərkəzi su anbarlarının tikintisi notisəsinə 20 faizə qədər azaldılması, habelə ümumi tutumu 130 min kubmetr olan yeni anbarların istifadəyə verilməsi
8.1.1.2.6.	Samur Abşeron kanalının xidmət sahələrində suvarma suyu təminatının yaxşılaşdırılması və Ceyranbatan su anbarının dayaqıqlı su ilə təminatı	ADSEA	İN, "Azərenerji" ASC, KTN, Azərişiq	2026-2029	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Bərpə işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	Samur Abşeron kanalının 30 km-lik hissəsinin və hidrotekniki qurğuların bərpasının yekunlaşdırılması
8.1.1.2.7.	Bakı baxçası şərqi hissəsinin və Hövsən, Dodo Qorqad və Bahar qəsəbələrinin su təchizatının yaxşılaşdırılması	ADSEA	İN, AAYDA, ADY, "Azərenerji" ASC, DŞAK, BŞİH, ARIH	2026-2030	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Magistral su xotinin tikintisinin başlanılması və işlərin 50 faizinin tamamlanması	"~105 Saray" və "~82 Saray" su anbarlarına magistral 28 km su komorlini tikintisi; "~54 Ramana" və "~37 Dodo Qorqad" su anbarlarına 6 km magistral su komorlini tikintisi
8.1.1.2.8.	Əlöt Azad İqtisadi Zonasının perspektiv inkişafı nəzərə alınmaqla dayaqıqlı su təminatı	ADSEA	İN, BŞİH, AAYDA, ƏAİZ	2026-2027	Magistral su komorlinin tikintisinin başlanılması	Tikinti işlərinin 50 faizinin tamamlanması	10 km magistral su komorlinin tikintisinin tamamlanması
8.1.1.3.	Su anbarları və nasos stansiyalarının yenilənməsi	ADSEA	İN, AAYDA, ADY, "Azərenerji" ASC, DŞAK, BŞİH, ARIH	2026-2029	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	5 su anbarı və 2 nasos stansiyasının tikintisi	Mövcud su anbarlarının bərpası olmaqla su istifadəyə verilməsi
8.1.1.3.1.	Binoqdi və Masazır qəsəbələrində ümumi tutumu 40 min kubmetr olan yeni su anbarların və müvafiq nasos stansiyalarının qurulması ilə əhalinin dayaqıqlı su təminatının yaxşılaşdırılması	ADSEA	İN	2026-2029	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	4 ödd su anbarının və 1 ödd nasos stansiyasının tikintisi işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	Binoqdi qəsəbəsində 20 min kubmetrlik su anbarı və nasos stansiyasının tikintisi ilə əhalinin 50 min nəfərə qədər dayaqıqlı su ilə təminatı, habelə Masazır qəsəbəsində 20 min kubmetrlik su anbarının istifadəyə verilməsi notisəsinə 15 min nəfər əhalinin su ilə fasiləsiz təminatı
8.1.1.3.2.	"~41 Saray" və "~41 Qorb" su anbarlarının faaliyyətinin gücləndirilməsi	ADSEA	İN	2026-2027	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Bərpə işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	"~41 Saray" su anbarının (100 min kubmetr) bərpası notisəsinə 150 min nəfərdən çox əhalinin fasiləsiz su təminatının gücləndirilməsi, habelə "~41 Qorb" su anbarının (30 min kubmetr) bərpası notisəsinə 50 min əhalinin dayaqıqlı su təminatının bərpası

8.1.1.3.3.	Sənəqəçli su anbarı və nasos stansiyasının yenidən qurulması ilə əhalinin dayaqıqlı su təminatı	ADSEA	İN, EN, BŞİH	2028-2029	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Su anbarının və nasos stansiyasının yenidənqurulması işlərinə başlanılması	Su anbarının və nasos stansiyasının yenidənqurulması işlərinə başa çatdırılması ilə sistemnin istismarında səmərəliliyinin artırılması
Faaliyyət itiqatqatı 8.1.2. Su və kanalizasiya şəbəkələrinin genişləndirilməsi							
8.1.2.1.	Abşeron yarmadasında 64 yayayş mntoqəsində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin qurulması	ADSEA	İN, AAYDA, BŞİH, DŞAK, ARIH	2026-2035	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Tikinti işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	64 yayayş mntoqəsinin içməli su təchizatı və tullantı suları sistemləri ilə tam əhatə olunması
8.1.2.2.	Bakı Ağ Şəhər ərazisində yayayş əhalinin fasiləsiz içməli su və kanalizasiya xidmətlərinə çıxışının artırılması	ADSEA	İN, BŞİH, AAYDA	2026-2035	Su, kanalizasiya və yağış suları sistemlərinin tikintisinin layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması	Bakı Ağ Şəhər layihəsi çərçivəsində su, kanalizasiya və yağış suları sistemlərinin tikintisinin davam etdirilməsi	Ərazidə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yaradılması, əhalinin fasiləsiz içməli su və kanalizasiya xidmətləri ilə tam təminatı
8.1.2.3.	Sumqayıt şəhərində əhalinin su ilə tam təchiz edilməsi və tullantı suları sistemi ilə əhatə olunması	ADSEA	İN, ADY, AAYDA, "Azərişiq" ASC, DŞAK, BŞİH	2026-2032	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Tikinti işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	Sumqayıt şəhərində 150 km içməli su və 180 km kanalizasiya şəbəkəsinin tikintisi
8.1.2.4.	Məhəllədən xidmətə bina daxil su təchizatı sistemlərinin yenidən qurulması və sayğac osası şüvə sisteminin təbiiqlə	ADSEA	İN	2026-2030	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	20 min yeni sayğacın quraşdırılması, 40 min smart və 70 min mexaniki tipli istismar müddəti başa çatmış sayğacın dəyişdirilməsi	45 min yeni sayğacın quraşdırılması, 80 min smart və 165 min mexaniki tipli istismar müddəti başa çatmış sayğacın dəyişdirilməsi
Prioritet itiqatqat 8.2. Su sektorunda təbii fəlakət risklərinin və ekoloji dayaqıqlıqın idarə edilməsinin təminatı							
Faaliyyət itiqatqatı 8.2.1. Yağış suları risklərinin aradan qaldırılması							
8.2.1.1.	Abşeron yarmadasının subarxana moraz qalan ərazilərində yağış sularının idarə olunması sistemlərinin qurulması	ADSEA	İN	2026-2034	Subarxana moraz qalan ərazilərinin müəyyənöləndirilməsi	Texniki-iqisadi əsaslandırma və layihə sonodlorinin hazırlanması	Yağış sularının idarəetmə sistemlərinin qurulması və subarxana moraz qalan ərazilərinin sayının 30 faizdən çox azaldılması
Faaliyyət itiqatqatı 8.2.2. Tullantı su infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi və ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması							
8.2.2.1.	Yeni kollektor və təmizləyici qurğuların istifadəyə verilməsi	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, BŞİH, ARIH, BŞİH	2026-2035	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikintilayihəsinə ekspertiza roynin alınması	Tikinti və bərpə işlərinə başlanılması, plan üzrə işlərin 40-50 faizinin icrası	Bakı, Abşeron və Sumqayıt üzrə ümumilikdə 230 km kollektor şəbəkəsi və məhsuldarlıqla 370 min kubmetr/gün olan yeni təmizləyici qurğuların istifadəyə verilməsi
8.2.2.1.1.	Bakı şəhərinin qəsəbələrində kanalizasiya sistemlərinin yenilənməsi, eləcə də Bakı baxçası və Xocəsən, Qorqad, Qu və Lökbatan göllərinin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, BŞİH, ARIH	2026-2028	Lökbatan hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun və təmizləyici qurğuların idarə edilməsi	Tikinti işlərinin davam etdirilməsi və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	23 km kollektor və məhsuldarlıqla 100 min kubmetr/gün olan qurğuların istifadəyə verilməsi
8.2.2.1.2.	Sahil, Sənəqəçli və Ümid qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması və sahilyerə zonada ekoloji tərzəqlə bərpası	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, BŞİH	2026-2031	Sahil hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun və təmizləyici qurğuların idarə edilməsi	Tikinti işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	17 km kollektor və məhsuldarlıqla 18 min kubmetr/gün olan qurğuların istifadəyə verilməsi
8.2.2.1.3.	Pirallıhı qəsəbəsində tullantı sularının idarə olunması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, BŞİH	2026-2029	Pirallıhı hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun və təmizləyici qurğuların idarə edilməsi	Tikinti işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	3 km kollektor və məhsuldarlıqla 12 min kubmetr/gün olan qurğuların istifadəyə verilməsi
8.2.2.1.4.	Əlöt Azad İqtisadi Zonası, Əlöt, Qobustan və Şıxlar qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, BŞİH	2026-2030	Əlöt hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun və təmizləyici qurğuların idarə edilməsi	Tikinti işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	39 km kollektor və məhsuldarlıqla 100 min kubmetr/gün olan qurğuların istifadəyə verilməsi
8.2.2.1.5.	Məstəğ, Ramana, Bircə, Qala, Ziro, Tiran, Dibişdi, Gürgən və Hövsən qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması sisteminin qurulması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, BŞİH	2026-2031	Məstəğ hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun tikintisi layihəsinə ekspertiza roynin alınması	Tikinti işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	116 km uzunluqla yeni kollektorların istifadəyə verilməsi
8.2.2.1.6.	Mordokan, Sağan, Şəvəlan, Qala, Buzovna qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, BŞİH	2026-2031	Şəvəlan hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun və təmizləyici qurğuların idarə edilməsi	Tikinti işlərinin davam etdirilməsi və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	35 km kollektor və məhsuldarlıqla 40 min kubmetr/gün olan yeni qurğuların istifadəyə verilməsi
8.2.2.1.7.	Biləğ, Nardaran, Pirsəğ, Novxanı, Gəradlı, Fatmən, Saray, Zəhrə, Balaxanı, Məhəmmədli, Kirdəxan qəsəbələrində tullantı sularının idarə olunması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, BŞİH	2026-2027	Pirsəğ hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun tikintisinin davam etdirilməsi	Tikinti işlərinin davam etdirilməsi və plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	32 km kollektorun istifadəyə verilməsi, subarxana risklərinin azaldılması
8.2.2.1.8.	Müşfiqabad şəhəri, 28 May, Müşfiqabad, Hökəmlə və Aşağı Girdək qəsəbələrində formalaşan tullantı sularının idarə edilməsi, habelə Ceyranbatan su anbarının ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, ARIH	2026-2028	Müşfiqabad hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun və tullantı suturemizləyici qurğuların tikintisinin davam etdirilməsi	Tikinti işlərinin davam etdirilməsi və plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	17 km-lik gətirici kollektorun və məhsuldarlıqla 75 min kubmetr/gün olan qurğuların tikintisinin yekunlaşdırılması
8.2.2.1.9.	Bakı şəhərinin şərqi hissəsində daşqın risklərinin azaldılması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, BM, BŞİH	2026-2027	Domagil-Baxçavan-Qorqad-Hövsən xotinin tikintisinin davam etdirilməsi	Tikinti işlərinin davam etdirilməsi və plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	10.4 km-lik kollektorun istifadəyə verilməsi, daşqın risklərinin azaldılması
8.2.2.1.10.	"Şəhərkənar" yenilənməsi və Bakı baxçası ərazisində yenilənməsi	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, BŞİH	2026-2027	Müvafiq sahədə tikinti işlərinin davam etdirilməsi	Plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	28 km-lik Zəğ Hövsən kollektorunun və yeni nasos stansiyasının tikintisi
8.2.2.1.11.	Biləcəri, Binoqdi, M.Ə. Rəsulzadə, Məclisabad və Digah qəsəbələrində tullantı sularının idarə edilməsi sayıyoda 50 min əhalinin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, BŞİH, ARIH	2026-2028	Böyükşər hövzəsi üzrə gətirici kanalizasiya kollektorunun və tullantı suturemizləyici qurğuların idarə edilməsi	Plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	16 km-lik gətirici kollektorun və məhsuldarlıqla 40 min kubmetr/gün olan qurğuların tikintisinin tamamlanması

8.2.2.2.	Mövcud tullantı su infrastrukturunun yenidən qurulması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, BŞİH, SŞİH, BM	2026-2035	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması, tikinti layihələrinə ekspertiza roynin alınması və tikinti işlərinə başlanılması	Tikinti işlərinin davam etdirilməsi və əsas obyektlərin tikintisi ilə bağlı işlərin 40-50 faizinin icrası	Tullantı su infrastrukturunun genişləndirilməsi
8.2.2.2.1.	Sumqayıtda "Acidote" kanalı boyunca sistemin yenilənməsi	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, SŞİH	2026-2027	Müvafiq sahədə tikinti işlərinin davam etdirilməsi	Plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	Güclü 100 min kubmetr/gün olan Sumqayıt tullantı suturemizləyici qurğusunun bərpası və yağış suyu sisteminin istifadəyə verilməsi
8.2.2.2.2.	Mövcud kanalizasiya və yağış suları kollektorlarının bərpası	ADSEA	AAYDA, DŞAK, BŞİH	2026-2035	Bərpə olunaçaq kollektorların layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması, tikinti layihələrinə ekspertiza roynin alınması və tikinti işlərinə başlanılması	Tikinti işlərinin davam etdirilməsi və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	Bakı şəhərində və Abşeron mntoqəsində əsas daşqın kollektorların tam bərpası
8.2.2.2.3.	Bakı şəhərinin mərkəzində formalaşan tullantı sularının idarə edilməsi ilə Bakı baxçasının ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması	ADSEA	İN, AAYDA, DŞAK, ADY, BŞİH	2026-2028	Sahil kollektorunun yenidən qurulması işlərinin davam etdirilməsi	Plan üzrə işlərin 50 faizinin icrası	Ümumi uzunluğu 10 km olan gətirici kollektorların tikintisinin tamamlanması
8.2.2.2.4.	Hövsən qəsəbəsində tullantı suturemizləyici qurğularının yenidən qurulması	ADSEA	"Azərişiq" ASC, EN	2026-2031	Texniki-iqisadi əsaslandırma və layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması, tikinti layihələrinə ekspertiza roynin alınması və tikinti işlərinə başlanılması	Tikinti işlərinin davam etdirilməsi	Məhsuldarlığın artırılması və təmizləmə gücünün yüksəldilməsi
8.2.2.2.5.	Sumqayıt şəhərində yeni tullantı suturemizləyici qurğuların tikintisi	ADSEA	İN, DŞAK, "Azərişiq" ASC, SŞİH	2027-2029	Layihə-smeta sonodlorinin hazırlanması və tikinti layihələrinə ekspertiza roynin alınması	Tikinti işlərinə başlanılması və plan üzrə işlərin 40 faizinin icrası	Məhsuldarlığı 100 min kubmetr/gün olan yeni qurğuların tikinti işlərinin yekunlaşdırılması
8.2.2.2.6.	Təmizləyici tullantı sularından müxtəlif sahələrdə istifadəsinin təşviqi	ADSEA	İN, BM	2026-2029	2 pilot ərazidə tullantı su istifadəsinin ilkin təşviqi	5 pilot ərazidə tullantı sularından istifadəsinin genişləndirilməsi	Pilot ərazilərdə və sənaye sektorunda tullantı su istifadəsinin 50 faizə çatdırılması
Prioritet istiqamət 8.3. Su sektorunda innovasiya və rəqsəsmə							
Faaliyyət istiqaməti 8.3.1. Su sektorunda rəqsəsmə idarəetmə və SCADA/IoT sistemlərinin tətbiqi							
8.3.1.1.	Bakı şəhərində və Abşeron yarmadasında su təchizatı, yağış və tullantı suları sistemlərinin idarə olunmasının proqram təminatının genişləndirilməsi	ADSEA	İN	2026-2035	Beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, ehtiyatların müəyyənöləndirilməsi	Proqram təminatlarının yeniləndirilməsi ilə bağlı işlərə başlanılması	Bakı şəhərində və Abşeron yarmadasında su təchizatı, yağış və tullantı suları sisteminin inkişafına əylən olaraq xidmət proqram təminatı imkanlarının davamlı genişləndirilməsi
8.3.1.2.	Magistral və paylayıcı su şəbəkələrində sızma və nasazlıqların aşkarlanması üçün SCADA və IoT əsası monitorinq sistemlərinin quraşdırılması	ADSEA	İN	2026-2031	1 pilot ərazidə monitorinq sisteminin qurulması	2 pilot ərazidə monitorinq sisteminin qurulması	Monitorinq sisteminin qurulmasının tamamlanması
8.3.1.3.	Nəzarət olunan suların təyinatının müəyyən edilməsi, suların keyfiyyətinin geniş tərzəqlə qiymətləndirilməkdə təbiiqləşdirilməsi	ADSEA	İN, ETN	2026-2029	15 laboratoriyada maddə-texniki bazanın yenilənməsi	Laboratoriyalarda yeni avadanlıqların quraşdırılması, 60 nəfər analitik heyət üzvünə təlim keçirilməsi	Suyun keyfiyyətinə nəzarətin artırılması sahəsində maddə-texniki təbiiqləşdirilməsi, 95 faizdən çox olan nəzarət olunan suların təyinatının müəyyən edilməsi, suların keyfiyyətinin geniş tərzəqlə qiymətləndirilməkdə təbiiqləşdirilməsi artması nail olunması
8.3.1.4.	Qozbərpə işlərinin çəkiləyirliyin təminatı, sistem istismarında səmərəliliyinin artırılması	ADSEA	İN, FHN	2026-2028	Hədəf və ehtiyatların müəyyənöləndirilməsi	Əsas fondların artırılması	Maddə-texniki bazanın genişləndirilməsi
8.3.1.5.	Su təsərrüfatı sistemlərinin mühafizə zonalarında təbiiqləşdirilməsi	ADSEA	İN, ƏN, BŞİH, ARIH, DŞAK, SOMDA	2026-2030	Su, yağış və tullantı suyu sistemlərinin mühafizə zonaları üzrə inventarlaşdırmanın aparılması	Mühafizə zonalarında təbiiqləşdirilməsi nəzarətin gücləndirilməsi	Normativ hüquqi aktların təbiiqləşdirilməsi uyğun olaraq mühafizə zonalarında faaliyyətdə dair tədbirlər gətirilməsi; Suların təbiiqləşdirilməsi göstəricisinin 98 faizə çatdırılması
8.3.1.6.	Bakı şəhərində və Abşeron yarmadasında su sahəsində həyati təbiiqləşdirilməsi	ADSEA	İN, RINN	2026-2035	Beynəlxalq məhsuldarlığın artırılması ilə 5 ödə layihədə keyfiyyətə texniki nəzarətin həyata keçirilməsi	Layihələr üzrə keyfiyyət və texniki nəzarət monitorinqinin davam etdirilməsi	Su sahəsində tikintidə keyfiyyətə göstəricisinin 95 faizdən çox olması; Su sahəsində texniki normativlərə uyğunluğun 98 faizə çatdırılması
8.3.1.7.	"Bakı şəhərinin 2040-cı illərdə inkişafına dair Bas plan" nəzərə alınmaqla su sahəsində inkişafın təminatı	ADSEA	İN, ETN, RINN, DŞAK, AAYDA, "Azərişiq" ASC, BŞİH, ARIH	2026-2028	Bas plan üzrə ilkin analitik hesabatın hazırlanması	Layihənin icmali müzakirəsi və roylərin təhlili	Su sahəsində 2040-cı il perspektiv inkişaf planının tədriqi və icra mexanizminin hazırlanması
Faaliyyət istiqaməti 8.3.2. Su təchizatının idarə edilməsinin effektiv monitorinqinin təminatı							
8.3.2.1.	İkili idarəetmə üzrə kadrların hazırlanması və itxissaslaşdırma tədbirlərinin təşviqi	ADSEA	İN, ETN	2026-2029	Müvafiq sahədə təlim proqramlarının hazırlanması; Təlim proqramında iştirak edənlər heyətin müəyyən olunması	Az 50 nəfər itxissaslaşdırma tədbirlərinə cəlb edilməsi	Təlimi başa vuran heyətin praktiki bacarıqlarının yüksəldməsi və itxissaslaşdırma ilə idarəetmədənd